

ارزیابی توزیع فضایی سطوح توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایران

محمدعلی فیروزی^۱، مصطفی عبیات^۲، مرتضی عبیات^۳، ماجده عبیات^۴

۱- دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۴- کارشناس جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

خلاصه

فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) امروزه به عنوان بازیگر اصلی در سیاست‌های راهبردی کشورهای جهان، نقش تأثیرگذاری در تحولات اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشورها ایفا کرده است و برگ برنده‌ای است که می‌تواند راه‌گشای بسیاری از چالش‌های سنتی در عرصه‌های اطلاع‌رسانی، ارتباطات و توسعه فرهنگ‌ها و مبادلات تجاری و علمی باشد و این قضیه در کشورهای در حال توسعه از اهمیت بسزایی برخوردار است. فاوا را باید صنعت آفرین هزاره سوم دانست و بیش از قبل به آن توجه کرد. با عنایت به این مهم، ارزیابی توزیع فضایی شاخص‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در بین استان‌های ایران به‌عنوان هدف اصلی پژوهش در نظر گرفته می‌شود. روش تحقیق از نوع توصیفی، تحلیلی و از نظر هدف، کاربردی، توسعه‌ای می‌باشد و از منابع اسنادی و کتابخانه‌ای و نیز داده‌های مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۴ جهت گردآوری اطلاعات و از آرای ۱۵ نفر از خبرگان حوزه مذکور برای تعیین ضرایب پارامتریک پژوهش استفاده به‌عمل آمد. پژوهش حاضر با بهره‌گیری از ۱۰ شاخص و فنون تصمیم‌گیری چندمعیاره فرآیند تحلیل سلسله مراتبی، واسپاس و کوپراس به مطالعه توزیع فضایی نماگرهای فاوا در استان‌های کشور، در محیط سیستم اطلاعات جغرافیایی (ساج) پرداخته و آن‌ها را از این منظر رتبه‌بندی کرده است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که توزیع فضایی شاخص‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در بین استان‌های ایران به شکل نامتوازن و ناهمگون صورت گرفته است. به‌طوری‌که ۱۶/۱ درصد از منطقه مورد مطالعه در وضعیت بسیار برخوردار، ۱۹/۳ درصد در موقعیت برخوردار، ۲۲/۵ درصد در وضعیت نسبتاً برخوردار، ۲۵/۸ درصد در موقعیت محروم، ۱۶/۱ درصد از در وضعیت بسیار محروم واقع است.

کلمات کلیدی: فاوا، توزیع فضایی، فنون تصمیم‌گیری چند معیاره، ساج، استان‌های ایران.

۱. m.alifiroozi@scu.ac.ir

۲. mostefa.abiyat@gmail.com

۳. morteza.abiyat@yahoo.com

۴. majedeh.abiyat@yahoo.com